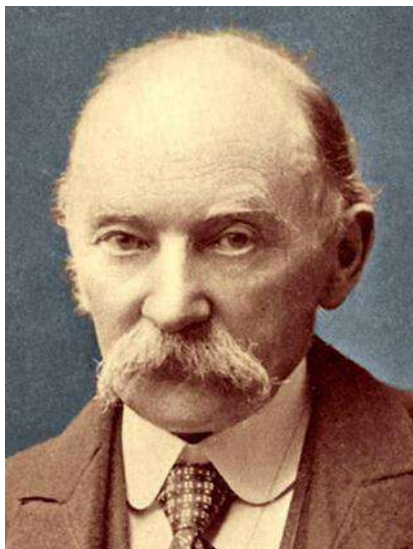

2 червня - 180 років з дня народження Томаса Гарді, англійського письменника і поета.

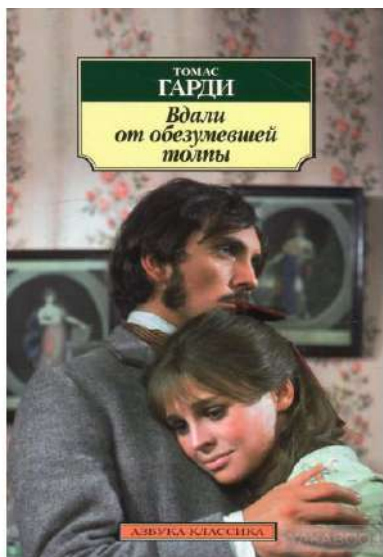

Томас Гарді народився у 1840 році в невеличкому селищі Верхній Бокхемптон неподалік Дорчестера. Батько та дід Томаса були каменярами та будівниками. Мати вмiла читати, але не вмiла писати, тому хотiла, щоб її син був бiльш освіченим. Коли Томасу виповнилося дев'ять років, його відправили до церковно-приходської школи в Дорчестері, яку Гарді успішно закінчив у 16 років. Він завжди цікавився будівництвом, мріяв стати архітектором. У 1862 році переїхав до Лондона, де вивчав архітектуру у Королівському коледжі, а потім був прийнятий на роботу архітектором Артуром Бломфелдом, у якого навчився мистецтву відновлення церков. У Лондоні Гарді також навчався живопису, вивчав грецьку та латину. В 1887 році повернувся у Дорчестер для проектування церков.

Починаючи з 1887 року Томас Гарді почав писати короткі оповідання та став широко відомим у літературних колах. Всього опубліковано чотири збірки оповідань та вісім збірок віршів.

Томас Гарді вважав себе поетом, але найбільш відомий своїми романами. На початку ХХ століття він сприймався в Англії як найкращий романіст сучасності. Більшість романів присвячена селянам. Його літературні герої мають природне почуття гармонії та краси, вони змушені вести трагічну боротьбу із соціальним оточенням та власними пристрастями.

Гарді – останній з представників епохи королеви Вікторії. Один з перших романів “Під деревом зеленим, або Меллстокський хор” (1872) був

випущений анонімно. В роман увійшли родинні спогади самого письменника. Це перший із творів Гарді про патріархальний уклад, що минає, про добру стару Англію, яка здається під натиском нових, прагматичних сил.

1874 року вийшов роман “Подалі від шаленої юрми”, який зробив Гарді відомим романістом. Героїня – незалежна хазяйка ферми мріє про велике кохання. Вона молода, гарна, багата. На її прихильність претендують троє: багатий джентльмен, відчайдушний сержант та розсудливий фермер. Тут інтрига, таємниця, велике кохання.

Також відомий роман “Повернення на батьківщину” (1878). Юна красуня Юстасія, пристрасна, егоїстична та амбітна, мріє вирватися з сільської глушини в інше життя, повне веселощів та задоволень. В цей час до свого маєтку повертається з Парижу Клайм Ібрайт, який мріє осісти в рідних краях та відкрити школу для сільської бідноти. Зустріч Юстасії та Клайма стає фатальною для обох.

“Мер Кестербридж” (1886) – про людину з характером, сильну, рішучу, незламну.

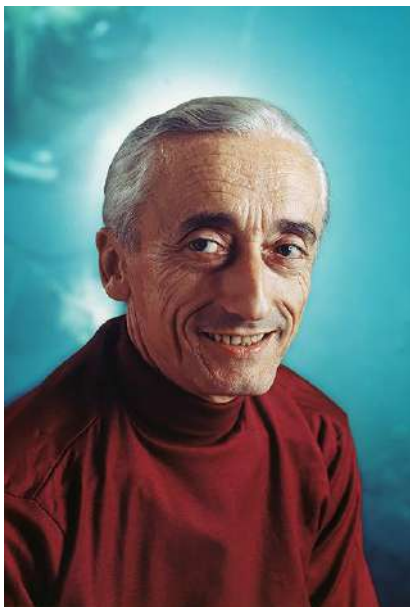
“Тесс з роду Д’ербервіллів” (1891) – найкращий роман Т. Гарді. Сумна історія про трагічну долю батрачки Тесс, яка пішла на злочин за своє щастя. Образ селянки Тесс наділений винятковою чарівністю. Його вважають найпоетичнішим в англійській літературі.

“Джуд Непомітний” (1896) – останній роман письменника. Це драматична історія сім’ї з коханням, зрадою і вбивством. Після шквалу несправедливої критики Гарді пообіцяв більше не писати романів та дотримався свого слова.

Томас Гарді багато разів номінувався на Нобелівську премію з літератури. У 1910 році став кавалером ордена Заслуг. Помер письменник у 1928 році. Йому було 87.

11 червня – 110 років з дня народження Жака-Іва Кусто.

Жак-Ів Кусто – французький дослідник Світового океану, фотограф, режисер, винахідник, автор багатьох книг та фільмів. Народився у 1910 році в невеличкому містечку Сент-Андре-де-Кюбзак в сім’ї адвоката Даніеля Кусто. Мати, Елізабет, походила з сім’ї фармацевтів, але була домогосподаркою та займалася вихованням синів. Сім’я багато мандрувала. Кусто навчався в школі-інтернаті, рано навчився плавати і на все життя полюбив море. З 1920 року навчався в школі в США, де навчився добре говорити англійською та зацікавився механікою та дизайном. Під час сімейного відпочинку у штаті Вермонт брати Кусто здійснили свої перші підводні занурення.

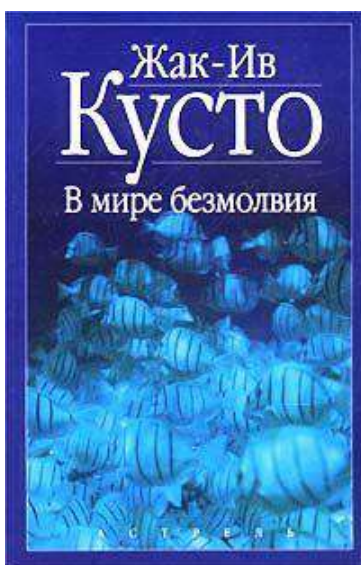
У 1922 році сім'я Кусто повернулася до Франції. Тут Жак-Ів побудував електромобіль. На зароблені кошти купив свою першу кінокамеру. Підліток цікавився багатьма речами і на шкільне навчання не залишалось часу, тому батьки відправили його до інтернату, який Кусто закінчив з відзнакою. Далі була Військово-морська академія та служба в Шанхаї. Жак-Ів планував стати воєнно-морським льотчиком. Страшна автомобільна аварія перекреслила цю мрію.

Одного разу в маленькому магазині Жак-Ів побачив окуляри для підводного плавання. Випробувавши їх, зрозумів, чому збирається присвятити життя. На початку 50-х років Жак-Ів Кусто орендував старий списаний корабель Британських Королівських ВМС, назвав його "Каліпсо" і почав досліджувати океан. Результатом експедиції стала науково-популярна книга "В світі безмовності", видана в 1953 році. Вона принесла автору світове визнання, а фільм за її мотивами зробив його легендою документального жанру. Фільм отримав премії "Оскар" та "Золота пальмова гілка".

Ще у 1938 році Кусто разом з Емілем Ганьяном розробив акваланг, пізніше водонепроникну фотокамеру та освітлювальний прилад, а також першу телевізійну систему, яка може знімати відео на великій глибині. Також придумав "підводне блюдо" – маленький маневровий підводний човен.

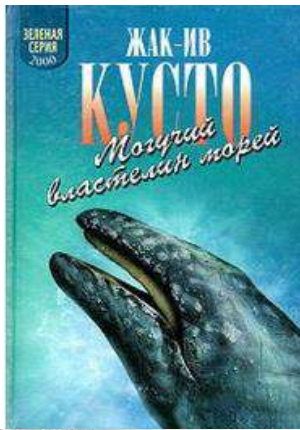
Був членом Французької академії. Командор ордену Почесного легіону, Кавалер Великого хреста Національного ордену "За заслуги", Командор ордену мистецтв і літератури. Друзі та знайомі називали його Капітан Кусто. В цілому можна стверджувати, що ця людина для багатьох у світі відкрила "блакитний континент". За дебютним фільмом вийшли такі стрічки "Золота риба", "Світ без сонця", серіал "Підводна одіссея команди Кусто" та багато інших. Вони мали шалений успіх, бо дозволяли людям зазирнути до глибин океанів, морів, річок та познайомитись з цікавими фактами з життя морських жителів.

Жак-Ів Кусто опублікував більше десяти книг.

"В світі безмовності" (1953)

«У світі безмовності» продовжує тему творів Жюльє Верна, роману письменника А. Беляєва «Людина-амфібія». Однак, на відміну від перерахованого, в книзі Кусто немає ні краплі вигадки. Багато в ній захоплюючих оповідань про зустрічі з підводними жителями, про огляди «жертв моря» – затонулих кораблів, про єдність людини з гігантської акулою, про красу і таємничість "безмовного світу". Розповіді про яскравий, багатий світ Індійського, Атлантичного та Тихого океанів дійсно вражають.

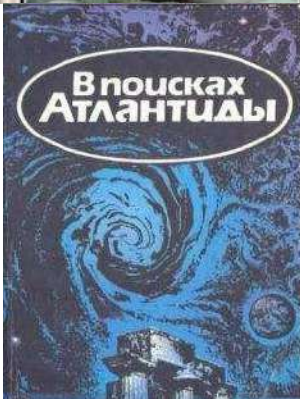
“Могутній володар морів” (1972)

Книга розповідає про цікаві спостереження за життям китів в їхньому рідному середовищі. Могутній володар морів – це розповідь про найбільших ссавців на планеті. Автор пройнятий симпатією до цих велетнів і надією на взаєморозуміння, до якого людина почала робити перші кроки після століть сліпого винищення цих тварин. Кити – одне з найбільших надбань природи, і їх доля – чергова перевірка людства на здатність не тільки винищувати, а й охороняти, берегти і відновлювати навколишнє середовище.

“Життя на краю Землі” (1979)

Розповідь про експедицію біля берегів Патагонії і на островах архіпелагу Вогняна Земля. Автори повідомляють багато цікавих подробиць з життя китів, про вдачу, ігри та шлюбні церемонії морських велетнів. Також розповідають про зустрічі з іншими тваринами цього куточку світу – гуанако, нанду, броненосцями та різноманітними морськими птахами.

“В пошуках Атлантиди” (1986)

Відомий океанолог висуває “середземноморську” гіпотезу, яка пов’язує загибель Атлантиди з вулканічною катастрофою, що сталася в глибоку давнину у Середземному морі.

Припускається існування материка в Атлантичному океані. Розповідь ґрунтується на матеріалі реальних підводних досліджень.

“Скарби, що затонули” (2002)

Розповідь про експедицію до рифів Сильвер-Банку. В епоху відкриття багатств Америки в XIV–XVIII ст. Багато кораблів із скарбами потонули біля коралових рифів Сильвер-Банку. Про них мріють водолази та шукачі скарбів.

Жак-Ів Кусто мав чотирьох дітей від двох дружин. Помер у віці 87 років у 1997, через рік після зіткнення корабля “Каліпсо” з баржею.

Після смерті Кусто продовжує його справу Товариство Кусто.

21 червня – 85 років з дня народження Франсуази Саган.

Франсуаза Саган (справжнє прізвище Куаре) – французька письменниця, драматургиня. Народилася 21 червня 1935 року у французькому містечку Кажар в сім'ї багатого провінційного промисловця. З самого дитинства дівчинка обожнювала читання. Вона випереджала однолітків інтелектом, але войовничий дух та непокора заважали в аскетичному порядку навчання приватних шкіл. Освіту здобула в найкращих релігійних закладах Франції. У 1953 році амбіційна юна леді вступає на філологічний факультет Сорбонни, однак, не склала екзамен з англійської та покинула стіни учбового закладу.

Франсуаза завжди любила спілкування з божемною елітою у кафе та ресторанах. Нудьга була головним ворогом та фобією письменниці. Окрім приголомшливого успіху в творчості, її біографія дивує насиченістю, безрозсудністю та яскравістю. Величезні гонорари дозволяли вести дуже

заможне життя. Франсуаза влаштовувала грандіозні вечірки, вивозила друзів за кордон та оплачувала банкети в ресторанах. Пристрастю Саган все життя залишались азартні ігри та швидкість. В 22 роки, після страшної аварії письменниця звикла до наркотиків.

Давній приятель видавець Гі Шеллер спробував врятувати Франсуазу, запропонувавши стати його дружиною. Але шлюб не протримався довго. Саган зрозуміла, що розмірений шлюб не для неї.

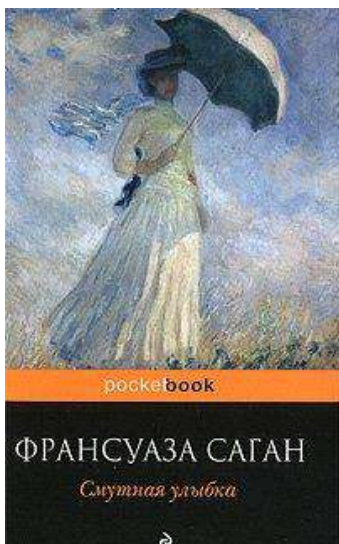
Другу спробу створити сім'ю Франсуаза Саган зробила у 1962 році. Її обранцем став колишній льотчик ВПС Боб Уестхофф. Цього ж року народився син Дені. Але шлюб теж розпався. Як згадує син письменниці, Саган не була матір'ю, яка штопає шкарпетки, але завжди ніжно та з турботою ставилася до нього.

За життя письменниця мала прізвисько "чарівний маленький монстр". Свій літературний псевдонім Франсуаза запозичила зі сторінок роману свого улюбленого письменника Марселя Пруста "У пошуках втраченого часу", де згадується герцогиня Дорофея Саган.

19-річна дівчина стрімко увірвалася у світ французької літератури із скандальним в своїй відвертості та нестандартності характерів героїв романом "Здрастуй, печаль!" (1954).

Сюжет роману напрочуд простий. Хитра та підступна юна німфетка вщент розбиває кохання свого батька та його коханої. Роман став бестселером та вийшов різними мовами та в різних країнах світу. Він одразу ж виріс до своєрідного символу, знамення часу, а образ головної героїні

уособив провісниць епохи легких звичаїв. Він немовби увібрав конкретні долі сучасниць письменниці і виник термін “покоління Франсуази Саган”.

У 1956 році вийшов другий роман письменниці “Певна усмішка”. Він теж став дуже популярним.

У своїй творчості письменниця торкалася переважно тематики чуттєвих конфліктів. Основні теми творчості – кохання, самопожертва, егоїзм.

Цікаві вислови авторки: “Для здоров’я жінки захоплені погляди чоловіків більш важливі, ніж калорії та ліки”; “Комплімент підвищує продуктивність жінок вдвічі”; “Щоб бути коханою, краще за все бути гарною. Але щоб бути гарною, треба бути коханою”.

1969 року вийшов один з кращих психологічних романів Саган “Сонячний промінь у холодній воді”. Це історія журналіста, який перебуває у глибокій депресії та його коханої Наталі. Жінка жертвує всім заради кохання, та чи здатен її обранець оцінити цей порив?

У 1972 році вийшов новий ліричний роман письменниці “Синці на душі”. В ньому Саган безпосередньо звернулася до читача, розповівши про свої успіхи та невдачі, про звичаї богеми та її літературні уподобання.

У 80–90 роки написані романи “Сплячий пес” (1970), “Розстелене ліжко” (1977), “Нерухома гроза” (1983), “Набридло терпіти” (1985).

Франсуаза Саган видала 22 романи, 2 збірки новел, 7 п`ес, 3 книги нарисів. У всіх цих творах вона намагалася викласти свої думки, погляди на сучасний світ, звичаї та літературу. Відчувалося, що її гнітила сірість і духовне убозтво “суспільства проживання”, змалювання нею богемного чи елітарного середовища було зумовлене неприйняттям способу життя міщанства. Але всі твори наповнені коханням, печаллю та самотністю. Характерні риси творчості – лаконічний опис подій та точні психологічні портрети героїв.

Значний резонанс в Європі спричинив роман – біографія Сари Бернар (1987), написаний у формі листів до актриси.

Франсуазі Саган вдалося уберегти свою творчість від заангажованості. Вона демонстративно відмовлялася від літературних премій і почесних титулів. Своєю творчістю письменниця попереджала про небезпеку, яку несе нестримне і необмежене споживацтво, коли культура ставала об`єктом купівлі – продажу.

Останні роки письменниця провела з сином та близьким другом в Он флері, що на півночі Франції. Пішла з життя у віці 69 років 24 вересня 2004 року.

Всі згадані у матеріалі книги письменників-ювілярів можна знайти у фондах Полтавської бібліотеки для юнацтва ім. Олесья Гончара. Завітайте до нас, щоб отримати багато цікавої і корисної інформації!